

ИЗВЕШТАЈ

О СПРОВЕДЕНИМ ЈАВНИМ КОНСУЛТАЦИЈАМА О НАЦРТУ ПРОГРАМА ЗА ИНДУСТРИЈСКУ БЕЗБЕДНОСТ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА ПЕРИОД 2026 – 2035 . СА АКЦИОНИМ ПЛАНОМ ЗА ПЕРИОД 2026 - 2030. И ИЗВЕШТАЈУ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПРОГРАМА ЗА ИНДУСТРИЈСКУ БЕЗБЕДНОСТ

Консултације су спроведене у периоду од 6. до 21. августа 2025. године.

Нацрт програма за индустријску безбедност Републике Србије за период 2026 - 2035. године са Акционим планом за период 2026 – 2030. године и Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Програма за индустријску безбедност Републике Србије за период 2026 - 2035. године постављени су на интернет страници Министарства заштите животне средине Републике Србије и на Порталу „еКонсултације”.

Сугестије и коментари релевантни за израду предметних докумената су могли да се доставе на обрасцу који је био приложен.

До 21. августа 2025. године до 15:30 часова електронским путем на имејл адресу Министарства заштите животне средине су достављене сугестије и коментари од стране два субјекта:

1. Име и презиме: Хаџи Зоран Јовановић

Назив организације: Виа Панонија – РеХемп тим

Контакт телефон: 065/936 0 530

Е-mail: viapanonija@gmail.com

2. Назив организације: НИС а.д. Нови Сад

Контакт телефон: 011 205-8446

Е-mail: serbian.gr@nis.rs

У наставку је дата **Табела** са прегледом коментара, примедби и сугестија на Нацрт програма и акционог плана, који је саставни део Програма и Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, и начину њиховог решавања са образложењем.

Подносилац коментара	Текст предлога (назначити број посебног циља, мере, активности)	Образложење	Одговор Министарства заштите животне средине
Хаџи Зоран Јовановић, Виа Панонија – РеХемп тим	Општи коментари и сугестије: Наш тим научника, експерата и иноватора развио је, испитао у Институту за биоенергију у Бечу Обновљив извор енергије са минималном нултом емисијом CO₂. Тај енергент је производ биомасе од стабилне индустријске конопље која се може успешно производити на пољима у Србији и прерадити сопственом технологијом тако да се добије српски еколошки висококвалитетни енергент чији пепео добијен сагоревањем је изваредан оплемењивач земљишта - потврда испитивањем у Институту за биоенергију у Бечу. Дакле нема отпада и задовољен је принцип циркуларне економије. Индустријска конопља спада у најодрживу, еколошку и регенеративну биљну културу на свету а за 4 месеца колики је вегетативни период даје минимум 10 тона врхунске биомасе по хектару и за исти период адсорбује из ваздуха преко 20 тона CO₂!!!! на површини од 1 хектара. Успева на свим врстама земљишта, не тражи додатно заливање и не примењује се било који хемиски препарати у току вегетационог периода. Таква сировина даје врхунски ОИЕ, еколошки и са минимално неутралним CO₂ отиском и можемо га произвести (сировину и пелет) колико год је потребно а да при томе не угрозимо било коју пољопривредну област. Чак шта више висока профитабилност допринеће развоју		Коментари и сугестије нису релевантни и у вези са садржајем и циљевима Нацрта програма и Акционог плана, који је саставни део Програма и Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Подносилац коментара	Текст предлога (назначити број посебног циља, мере, активности)	Образложење	Одговор Министарства заштите животне средине
	руралних подручја у Србији а култура засађене на пољу са које је пожњевена индустријска конопља потпуно сигурно дају и већи и бољи квалитет рода. Колико, то тренутно огледно желимо да утврдимо и потврдимо. Читамо како термоелектране треба затворити и хиљаде радника оставити без посла. Нису термоелектране угљоелектране или гасноелектране већ термо електране које дају енергију а за то је идеално наше гориво, домаће еколошко, обновљиво и са минималном нултом емисијом CO₂ (испитујемо колико је тачно испод минималне емисије CO₂) Сачуваћемо термоелектране, радна места и шуме а постаћемо земља са зеленом енергијом са минималном емисијом CO₂. Да ли има праведније, боље и корисније енергетске транзиције у Србији? Молимо Вас за одговор а а наш тим ће бити срећан и задовољан да својим истраживањем, развојем и иновацијом помогне у одрживом развоју Србије и обезбеди живот нашим људима у здравој и безбедној животној средини. Стојимо на располагању за разговор, јер има још много проверених, ж и потврђених корисних података за које сматрамо да су изузетно битни али не би оптеретили овај коментар, јер се можда уопште не сложите са нашим предлогом и концептом. Ипак допунили би овај коментар јер нисмо вични за попуњавање доњих табела а желели би да усмеримо вашу пажњу на још јену (не баш оригинални предлог јер смо га		

Подносилац коментара	Текст предлога (назначити број посебног циља, мере, активности)	Образложење	Одговор Министарства заштите животне средине
	добили из ЕУ) могућност за привредна друштва да плаћање такси за емисију CO₂ практично сведу на нулу, па чак и да остваре добит. У питању су тз. „ЗЕЛЕНИ ВАУЧЕРИ“. Да би јасније образложили навешћемо један вируелни пример. Фабрика за производњу керамичких плочица за годину дана рада емитује 600 тона CO₂. Ако инвестира у садњу индустријске конопље на 30 хектара, не плаћа таксу на емитовани CO₂, јер 30 хектара индустријског конопље адсорбује CO₂ из ваздуха за 4 месеца укупно: 600t. То је тачно колико и емитује та фабрика. Уз то синдикат те фабрике може за своје раднике који користе индивидуално грејање на скуп, увозни и фосилни гас, угаљ, дрво и увозну и скупу нафту да замени нашим, домаћим и јефтиним енергетским еколошким пелетама од биомасе индустријске конопље. У Србији с обзиром на тешко стање у привреди која замире, можда баш узгој и прерада индустријске конопље зарад индустријског коришћења био прави пут до новог живота. Тада би могао бити опште прихваћен слоган (идеја није оригинална јер су људи вековима тако говорили): „КОНОПЉА НАС ПОДИГЛА, ЊОЈЗИ ХВАЛА“.		

Подносилац коментара	Текст предлога (назначити број посебног циља, мере, активности)	Образложење	Одговор Министарства заштите животне средине
НИС а.д. Нови Сад	Општи коментари и сугестије: Поред подршке оператерима за израду Обавештења, Политике превенције великог удеса, Система управљања безбедношћу, Извештаја о безбедности и интерних Плана заштите од великог удеса, потребно је подзаконским прописима прецизирати квалификације правних лица која су овлашћена да израђују наведена документа.	Услед недостатка капацитета привредних друштава која врше израду Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, а и услед недостатка јасно дефинисаних критеријума и нивоа стручности за правна лица која могу да израђују поменута документа, иста се враћају на дораду више пута, а послодавци не препознају одговарајуће струке и искуство у раду као позиције мултидисциплинарног тима које интерно могу да израде потребна документа	Законом о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце прописано је да је оператер комплекса дужан да изради и прибави сагласност на документа Извештај о безбедности интерни План заштите од великог удеса за комплекс вишег реда и Политику превенције великог удеса и Систем управљања безбедношћу за комплекс нижег реда. Због комплексности питања која је потребно обухватити и обрадити у захтеваним документима, а потом и примењивати, у њиховој изради треба да учествује мултидисциплинарни стручни тим оператера. Осим тога, дата је могућност оператеру да у израду Извештаја о безбедности укључи друго правно лице или предузетника и да то наведе у Извештају о безбедности. У вези са тим, сваки оператер који управља својим комплексом, мора да управља и ризиком од великог удеса, а у зависности од сложености самог комплекса и врста активности које се на њему обављају, оператер обезбеђује адекватан и довољан број обучених лица која имају потребна знања о ситуацији на комплексу и која, свако из своје области доприносе управљању ризиком од великог удеса.

Подносилац коментара	Текст предлога (назначити број посебног циља, мере, активности)	Образложење	Одговор Министарства заштите животне средине
			Додатно, везано за израду докумената, сматрамо значајним и доношење подзаконских аката из ове области у којима је прописана и методологија за израду докумената, у циљу што прецизнијег дефинисања питања која треба разматрати у документима. С обзиром на комплексност и мултидисциплинарност питања која се разматрају у оквиру наведених докумената, као и да ниво захтева који морају бити испуњени зависи и сразмеран је нивоу ризика на сваком од комплекса, што се разликује у односу на сваки појединачни комплекс, мишљења смо да би овлашћивање било кога да може да израђује поменута документа било погрешно и неодрживо.
	У контексту материјално-техничке опремљености субјеката за спровођење надлежности у области индустријске безбедности на локалном и националном нивоу, поред Ватрогасних јединица, потребна је и стимулација и регистрација оператера и служби за реаговање у случају удеса.	Услед недостатка обучених екипа за реаговање на удесе изазване специфичним опасним супстанцама, постоји ризик од неконтролисаног удеса и немогућности да се благовремено реагује.	Мишљења смо да је у оквиру посебног циља 2. Изграђен капацитет институција и оператера у области индустријске безбедности, и предвиђених мера за реализацију овог циља, у знатној мери обухваћено питање јачања капацитета на свим нивоима, што укључује и реаговање у случају великих удеса на комплексима кроз спровођење обука. С обзиром да су ове активности дефинисане у Акционом плану, у оквиру планираних припрема програма обука предвидеће се укључивање

Подносилац коментара	Текст предлога (назначити број посебног циља, мере, активности)	Образложење	Одговор Министарства заштите животне средине
			свих релевантних актера који могу бити укључени у реаговање у случају великог удеса.
	Везано за унапређење механизма за обавештавање јавности и доступност информација од значаја за безбедност грађана у случају удеса, сматрамо целисходним детаљније уређивање механизма за информисање како би се ускладили све активности лица која имају обавезу извештавања (оператер, ЈЛС, Сектор за ванредне ситуације) и систем учинио јединственим, ефикаснијим и поузданијим.		Мишљења смо да је у оквиру Посебног циља 3: Подигнут ниво знања и сарадње са јавности о управљању ризиком од великих/индустријских удеса дат детаљан опис Мере 3.2. Унапређење механизма за обавештавање јавности и доступност информација од значаја за безбедност грађана у случају удеса, како би се унапредио систем и процедуре за обавештавање јавности и доступност информација од значаја за безбедност грађана у случају великог удеса. Везано за ову меру, у Акционом плану је предвиђена активност 3.2.2. Унапређење система и процедура за обавештавање у случају удеса на локалном нивоу.